

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İktüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **06.08.2025**.

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

25 Temmuz 2025 tarihinde, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) üyesi avukatlarla birlikte gerçekleştirdiğim Tekirdağ 1 ve 2 No'lu F Tipi Cezaevleri ziyareti sırasında çok sayıda ciddi hak ihlali tespit etmiş bulunmaktayım.

Ziyaret kapsamında yapılan mahpus görüşmeleri ve cezaevi idaresiyle gerçekleştirilen temaslar sonucunda, ceza infaz rejiminde eşitlik ilkesinin sistematik biçimde ihlal edildiği, ayrımcı uygulamaların yerleşik hale geldiği ve Bakanlığınızın keyfi işlemleri meşrulaştırdığı yönünde kuvvetli bulgulara ulaşılmıştır.

Cezaevinde tespit ettiğimiz uygulamalar; AİHS, Anayasa ve BM Mandela Kuralları ile bağdaşmamaktadır. Her biri yapısal nitelik taşıyan bu ihlaller karşısında Bakanlığın aşağıda belirttiğim sorulara kapsamlı açıklama yapması ve kamuoyunu tatmin edici adımlar atması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Dosyalarında patlayıcı madde suçlaması bulunan bazı mahpuslara uygulanan fiili tecrit ve faaliyet kısıtlaması hangi mevzuat hükmüne dayanmaktadır?
- 2- Haftada 1 saat veya daha kısa süre tanınan spor ve kütüphane hakkı tanınması uygulaması, hangi yönetmelik veya yönerge ile düzenlenmiştir?
- 3- Tekirdağ Cezaevlerinde revir hizmetlerinin haftada yalnızca iki gün verilmesi uygulaması Adalet Bakanlığı'nın bilgisi dahilinde midir?

- 4- 2011 yılında Sincan Cezaevi'nde tutuklu iken mahpus Ahmet Temiz'in Topraklı Ağız ve Diş Hastanesi'nde yaptırdığı 3 implant için marka, seri numarası ve firma bilgilerine ulaşamadığı; bu nedenle gerekli köprü tedavisinin yapılamadığı, idarenin yazışmalarına ve özlük/sağlık dosyasına rağmen herhangi bir kayıt bulunamadığı belirtilmektedir. Bu durum sağlık hakkının ihlali değil midir? Cezaevlerinde yapılan tıbbi işlemlerin kaybolmasını önleyecek bir arşiv ve takip sistemi neden oluşturulamamıştır? Bakanlığınız bu tür sağlık kayıtlarının kaybolmaması ve tedavilerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için hangi yapısal önlemleri almaktadır?
- 5- Mehmet Ali Gümüş adlı mahpusun dört yıl sonrasına randevu verilmesi vakasında sorumluluk taşıyan cezaevi personeli ve sağlık idaresi hakkında bir işlem yapılmış mıdır?
- 6- Hasan Ortaç gibi yaşı ilerlemiş ve kronik hastalıkları bulunan mahpusların yaşam hakkını doğrudan ilgilendiren durumlarda Bakanlık özel bir değerlendirme yapmakta mıdır?
- 7- Mahpusların ifadelerinin yanlış veya çarpıtılarak kurul kararlarına işlenmesi hakkında Bakanlığınız ne tür bir denetim mekanizması yürütmektedir?
- 8- Mahpuslara yöneltilen "PKK'de silah kullandın mı?", "PKK fesih olmasa yeniden katılır mıydın?" ve "Pişman mısınız?" gibi ideolojik ve/veya provakatif sorular Bakanlığınızın bilgisi ve talimatı doğrultusunda mı yöneltilmektedir?
- 9- Bu soruların Anayasa'nın 38. maddesinde yer alan "kimse kendisini suçlayan beyanlara zorlanamaz" ilkesine açıkça aykırı olduğu yönünde herhangi bir iç denetim veya uyarı yapılmış mıdır?
- 10- Bazı mahpuslar için haftalık faaliyetlerin 45 günde yalnızca 2 sohbet ve 2 spora indirgenmesinin hukuki dayanağı nedir?
- 11- Tekirdağ Cezaevi'nde ağırlaştırılmış müebbet hükümlülerinin yalnızca belirli gruplarla sınırlı etkinliklere katılabilmemesinin eşitlik ilkesine aykırılığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
- 12- Tekirdağ Cezaevi'nde Mahpus dilekçelerine cevap verilmemesi veya taleplerin süresiz olarak yanıtız bırakılması, Bakanlık kayıtlarında ne şekilde değerlendirilmekte, bu konuda söz konusu cezaevinden kaç şikâyet alınmıştır?
- 13- Cezaevinde suyun yalnızca belirli saatlerde verilmesi ve günün büyük bölümünde kesinti yaşanması uygulaması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bakanlığınızca sorunun çözülmesi için bir çalışma veya planlama söz konusu mudur?

- 14- Yaz aylarında havalandırma süresinin artırılmaması ve mahpusların sağlık koşullarının dikkate alınmaması hususunda herhangi bir önleyici tedbir alınmakta mıdır?
- 15- Mahpusların aramalarda dergi ve kitaplara keyfi biçimde el konulması uygulamasıyla ilgili Bakanlık nezdinde herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
- 16- Kültürel hakların ihlal edildiği iddiaları çerçevesinde, 2025 yılı içerisinde Tekirdağ Cezaevlerinden kaç yayın yasağı veya el koyma işlemi gerçekleşmiştir?
- 17- Tekirdağ Cezaevi'nde bazı mahpusların hastane sevklerinde kelepçeli muayeneye zorlandığı, doktorun talebine rağmen jandarma personelinin kelepçeyi çözmeyi reddettiği, bu nedenle mahpusların muayeneyi reddetmek zorunda kaldığı iddiaları doğru mudur? Bu uygulama hakkında Bakanlığınızın bir inceleme veya düzenleme çalışması var mıdır?
- 18- Cezaevinde verilen yemeklerin aşırı yağlı, hijyen koşullarından yoksun ve besin değeri açısından yetersiz olduğu yönündeki şikâyetler Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu konuda denetim mekanizmaları işletilmiş midir ve son bir yıl içerisinde yemek hizmetleri hakkında yapılan denetim sayısı kaçtır?
- 19- Tekirdağ Cezaevleri'nde aktarılan uygulamaların hukuka aykırılığı ve insan hakları ihlalleri taşıdığı yönündeki iddialar doğrultusunda, bu uygulamaları gerçekleştiren cezaevi yetkilileri hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır? Herhangi bir soruşturma başlatılmadı ise başlatılacak mıdır?